

Slika zunanjščine c.

" ž.c. ta j p požaru 1.1922.

A. G. ...

Il.Slov.1930,L.VI,št.23,str.180 - 181.

Župnija Šmartno se spominja že 1286, je ena najstarejših na Gorenjskem. Omenjajo jo zgod. viri Viljema iz "Loke" Guilelmus de Lock", kot župnika. Župniki so veliko prej ustanovili misijonarji iz ~~agrxax~~ Ogleja. Prvotno je stala ž.c. ob Savi, blizu postaje Kranj(še danes starejši ljudje imenujejo ta kraj Šmartin). L.1736 sezidali novo v Stražišču, ker je bila prvotna premajhna.

Il.Slov.1930,L.VI,št.23,str.180-181.

Slike Marije pribežališče s plaščem je verjetno tudi L. Layer kopiral po Metzingerju. Spada v isto vrsto kot nasprotni ti sv. Janez Nep.

Stele, LXXXVII, 15.6.1937, str.51.

Slike po Layerju signirane.

Stele, LXXXVI, 29.4.1948, str.46.

Levi prednji stran. oltar slika pl.o. sv. Janez Nep. v ječi. Na kamnitem podstavku, kjer kleči sredi slike podpis: Leopold Layer Pin:1772. Slika je v slabem stanju, posebno ob robovih. V sredi spodaj je kamnit podstavek, kjer na desni kleči sv. Janez Nep. priklenjen z verigo in moli. Gleda navzgor, kjer se prikazuje na oblakih Marija z angeljčkom, ki mu prinaša venec na glavo in drugim z mučeniško palmo. Marija kaže na križ s križanim na levem robu, ki ga drži klečeči angel. Na oblakih v sredi spodaj pred podstavkom sta dva angela, eden polaga prst na usta(molčanje) in drži knjigo z napisom: Sigillum Confessionis, drugi drži v desnici ključ.

Slika je izredno važna, ker je kopija po Metzingerju, a izredno trda.

Posnema v splošnem karakter M. barve, plavo, rdečo in rjavordečo. Izrazito Metzingerjev je obraz sv. Janeza z značilnim izrazom oči. Slika je za pojasnitev razmerja Layerja do Metzingerja velike važnosti. Ne kaže še nobenih poznejših posebnosti njegovega sloga, ki jih je sprožil Kremser-Schmidt-
Stele, CXXVI, 15.4.1937, str. 22-23.

Slikar Matija Koželj iz Kamnika je za c. naslikal Božji grob. Naslikan je Jezus s tremi apostoli v vrtu Getsemani. V božjem grobu znotraj je na eni strani Jezus ki moli in sbeči apostoli. Na drugi strani Jezusa ~~xyzenja~~ se pusti ujeti. V sredi pa je Jezus ~~axxgrakm~~ polagajo v grob, na vel. soboto pa zamenjajo to sliko z praznim grobom in ženami ter angelom. Na stropu so tri božje čednosti. Zunaj nad odprtino pa angeli z mučeniškim orodejm.

Zg. Danica, 1.12876, str. 166.

(stara cerkev); Dne 28. avgusta 1631. je ljubljanski škof Rajnold Škrlič precej druge leto svojega višjega pastirovanja prišel obiskat tudi šmartinske župnije in njene cerkve, katerin je imela tedaj s fare vred 18. (glej na st. 5e). Farna cerkev, posvečena sv. Martinu, je bila zidana, kakor se spozna iz napominjanih zapisov (ljubljanški kapiteljski arhivi, vizitacijski zapiski) v gotskem slogu. Imela je štiri altarje. Sv. Martina, na evangelijski strani sv. Ožbelta, na listovi strani pa sv. Katerine. Sredi cerkve, naslonjen na steno slep, pa je stal altar Matere božje. Zadaž za altarjen je na ravno tem slepu stal krstilni kamen brez sanktivarja ali sakrarija. Zato je škof zapovedal, da se mora krstilni kamen od ted prestaviti k steni pod ker in poleg njega v zidu naj se seveda k čevelj globek sakrarij. Tabernakelj pri velikem altarju je bil kamenit ter je imel železna vratca. Ni stal na sredi altarja, ampak na evangelijski strani na stebrišku. Škof ga je zapovedal podreti in sredi altarja napraviti iz novega lesa. Glede stranskega altarja Matere božje sredi cerkve je pa predvidel škof, da je bolj v napetje, kot pa škra cerkve, ker ni bila posebne prostorna, zato je bil tega mnenja, naj se prestavi stena nazaj, ali pa v kapele sv. Ožbelta, kjer je bila bratevščina Matere božje z naslovom "Fr. purificatae", a brez altarja.

Fr. Pokorn: Fara šmartinska pred Kranjem v 17. stoletju. IMKVII. 1897. str. 51. Na pokopališču ob cerkvi je stala takrat kapelica, s tega minol. ker je bil njen altar posvečen le "in stipite", je škof določil, da se naj masuje le s portatilom. Okna je ukazal povečati, ker se bila premajhna. Ko je dne 4. aprila l. 1652. Rajnoldov naslednik škof Oton Friderik grof Buchhaim obiskal šmartinske župne cerkev, je našel, da se je vse prenevil in predelale po določbi njegovega prednika in še več. Opazil je, da inaje altarji zdaj le trije v cerkvi, lepe kipe in krasne slike. Snažnost in ličnost cerkve ne oprave na je zelo ugajala. Videl je tudi, da je cerkev na evang. strani

v ladji okusno preslikana, na presno. Pedobe so kazale nekatere skri v ostri iz Kristusevega rejstva in trpljenja. Te dele so med tem časom skrbeli denači in sosednji podležni na lastne stroške, je imela lepe, po barvane spevednice, kateri ni drugega manjkalo kot tablice z rezervati. Klepi so bile prav pripravne. Imela je cerkev samo tri kelihe.: dva popelnoma srebrna, eden pa je imel ~~srebrne~~ ^{bakrene} stojale.

Kakor tudi ta škof, je tudi naslednji, grof Jožef Rabatta bil zadeveljen z vsem, kar se je izvršilo po Rajnoldeven načrtu, ko je dne 4. okt. 1674. obiskal šmartinske fare. Olraji so bili trije, vsi v najlepšem redu. Veliki altar sv. Martina je imel pripraven tabernakelj. Menštranca in posedice za sv. o. lj. in kelihi so bili dobri, srebrni in pozlačeni. Na evang. strani je bil altar posvečen sv. Ožbaltu, združen z onim Matere božje, kot patrone bratevščine tega eltarja, je bila njena slika, na platno slikana,, nad nje pa je bil kip sv. Ožbalta. Na listovi strani je bil altar sv. Jurija mučenika, tudi sestavljen iz dveh prejšnjih, namreč Stefana in Katarine, katerih pedobi sta slike ni na platno in v pozlačenem okvirju.

Krstni kamen je bil iz trdega črnega marmorja izklesan in poliran ter z vsem preskrbljen. Krepilaiki ob vratih so bili kameniti, okna z mrežami oskrbljena, develj presterna.

Pekern: Fara, Šmartin pred Kranjem v 17. st., IMK VII., 1897, str. 52,53

"... 8. dne t.m. /novembra 1875/ so v zvonik djali 4 nove zvonove, ki jih je slavnoznani zvonar Hilcer naredil.... glas velikega zvona je veličasten in tudi drugi zvonovi pojejo tako čepo, da lepših ni slišati ter pred takim zvonjenjem so hipoma omolknili zdaj vsi jezikači. ~~Strazišča~~ Stražiščani pa žalibog še niso prišli do tretjega zvona, ki ga želijo od Šmartinske cerkve si omisliti, da bi za svoj denar vendar imeli dostojno zvonjenje in vrh tega ta denar dobro shranjen, kajti g. Hilcer jim ta zvon vsak čas odkupi za toliko, kolikor oni zanj dajo."

Naši dopisi. Iz Šmartna pri Kranji. - NOVICE, 17. november 1875.

L. XXXIII, list 46, str. 381.

Slika pokrajine. Kartografirana na poročilu kartografske komisije L. 1937

Stele, LXXXVII, 20.7.1937, str. 52-54

Poročilo št. 1007

A. Glavljani, dno

102

103

103

Poročilo št. 1007 je bilo izdano od kartografske komisije L. 1937, str. 52-54. Poročilo št. 1007 je bilo izdano od kartografske komisije L. 1937, str. 52-54.

Dzelo št. 1007 je bilo izdano od kartografske komisije L. 1937, str. 52-54. Poročilo št. 1007 je bilo izdano od kartografske komisije L. 1937, str. 52-54.

Poročilo št. 1007 je bilo izdano od kartografske komisije L. 1937, str. 52-54. Poročilo št. 1007 je bilo izdano od kartografske komisije L. 1937, str. 52-54.

Poročilo št. 1007 je bilo izdano od kartografske komisije L. 1937, str. 52-54. Poročilo št. 1007 je bilo izdano od kartografske komisije L. 1937, str. 52-54.

103

103

103

Poročilo št. 1007 je bilo izdano od kartografske komisije L. 1937, str. 52-54. Poročilo št. 1007 je bilo izdano od kartografske komisije L. 1937, str. 52-54.

Poročilo št. 1007 je bilo izdano od kartografske komisije L. 1937, str. 52-54. Poročilo št. 1007 je bilo izdano od kartografske komisije L. 1937, str. 52-54.

103

103

Kartografska komisija L. 1937, str. 52-54. Poročilo št. 1007 je bilo izdano od kartografske komisije L. 1937, str. 52-54.

Nagrobnik na levo od glavnega vhoda: Gospod Kallan Juri

pred Dehant v Begnäh, od 21. Velktravna 1822

Fajmoshter v Shmartni
per Kranji. Rojen 4. Maltravna 1774
umerl 17. Svezhana 1844.

Salshal zerkve vidijozhe
Prebivalshe je Boga,
ne bi bolj molitve vrozhe
Shle v nebasa is serza.
Bog bogastvo je pogmeral,
zhast povernil mu s' zhastjo.
Shiv rad vboge je podperal,
Kar zapustil je, njih bo.

Spolnil rad je vsakmu shelje,
Dver odperl mu in serze.
Bil perjatlov je veselje
Njim ozhi po njim rose.
Fara vsa po njim shaluje,
Bil je njeni svest pastir,
Bog, ki dela vse plazhuje,
Naj mu da nebeshki mir!

prešeren? Žigon vprašati!

Stele, III, 1921, str. 38-38'

ŠMARTNO pri Aranju - lurška kapelica

1.

Postavljena je ob cesti, ki vodi v Loko. Načrt zanjo je Vurnik iz Radovljice.

Zg. Danica, 1.1897, str. 307.